

Vandring i Romanens Fodspor - Rutebeskrivelse. En vandretur i Gråsten. (ca. 5,5 km uden afstikkere)

[Link til kort på Google Maps](#)

1. Start på turen. Gråsten Banegård.

Overfor banegården er der parkeringsmuligheder, som er gratis. Alternativt kan man holde ved Ahlmannsparken, som er ca. 500 meter fra banegården. Her er der også toiletter.

I bind 1 *Vent på mig Marie* er banegården et centralt sted. Det var på banegården Anders så det skæbnesvangrende opslag d. 1. august i 1914 med budskab om krig og indkaldelse til krigstjeneste. Afgang til fronten var allerede d. 3. august!! Perronen var fuld af mennesker. Nogle råbte hurra, andre græd og var dybt bekymrede. Fra banegården måtte Anders skynde sig at tage turen med tog til sine forældre, der boede i Sommersted, for at tage afsked med dem. Først et år senere fik han orlov og kunne besøge dem igen. 3 år senere fik Anders orlov og kom med toget tilbage til Gråsten og fik endelig talt med Marie. Efter krigens afslutning i 1918 ankom han endelig til Gråsten med toget, hvor soldaterne blev hyldet.

2. Nygade.

Fra banegården går turen til højre ad Kongevej og på venstre side går vi ad Nygade. På denne tid, hvor handlingen foregår, eksisterede Nygade ikke. I bogen står, at Marie boede sammen med sin syge faster på Nørregade i nr. 87, 2. sal til højre i lav bebyggelse.

3. Torvet.

Nygade udmunder på Torvet.

I bind 2 *Når solen står højest*. Den 10. februar 1920 skulle danskerne til afstemning om de ønskede at høre til Danmark eller Tyskland. Afstemningen foregik på Hotel Gråsten, der lå på Torvet 2.

(Nuværende adresse for Sydbank)

4. Gråsten slot, slotshaven og Paludans mindesmærke.

Fra Torvet går turen videre ad Slotsgade til Slottet. Foran Slottet er en stor parkeringsplads med gode toiletforhold. Før vi går ind i Slotshaven kan vi for enden af vejen se mindesmærket fra Oberst Paludan.

I bind 1 *Vent på mig Marie* blev Marie kurtiseret af Lauritz Thuresen. Han fortæller på en af deres udflugtsture om Gråstens Slotshave, hvor HC Andersen Skrev den lille pige med svovlstikkerne. Marie beundrer under en af deres køreture, hvor smukt slottet tager sig ud med klokketårnet i midten. I slutning af krigen havde tyskerne indrettet slottet som lazaret. Bind 3 *Efter mørke*. I maj 1944 vågnede Anders og Marie af kraftige skud ved slottet. Sammen med mange andre Gråstenere gik de ned af Slotsgade og så at Oberst Paludans hus var omringet af tyske soldater, der ville have fat i Obersten.

5. Dronningens køkkenhave - en afstikker fra ruten.

Ved Slottet på den anden side af Felstedvej ligger Dronning Margrethes køkkenhave, der blev restaureret efter mange års forfald. Indvielsen fandt sted i juli 2020.

6. Roden skov - en afstikker fra ruten.

7. Gennem Gråsten skov.

I bind 1 *Vent på mig Marie*, blev Marie inviteret af Lauritz Thuresen på ture omkring Gråsten Slot og i skovene omkring slottet.

Marie elskede turen i Gråstenskovene, der er præget af smeltevandsdale for mange tusind år siden.

I bind 2 *Når solen står højest* mødes,- genoptager Marie og Lauritz efter en årrække deres udflugtsture i Slotsskoven, men disse ture fik en brat ende.

8. Gråsten skole.

Fra turen om Slotssøen kommer vi ud på Skolegade. Her kan vi med en lille afstikker på Degnevænget se Gråsten skole med de nyere og den røde bygning, som bliver nævnt i bogen. På skolegade kan bygningen fra den gamle skole 1783 stadig ses.

I bind 1 står for første gang beskrevet, at Marie under 1. verdenskrig arbejder som lærerinde på den danske skole, hvor den tyske Herr. Radmann er førstelærer.

I 1925 (I bind 2 *Når solen står højest*) får skolen igen en betydning for Maria. Hun takker ja til tilbuddet om at starte som lærerinde på sin gamle skole, der har forandret sig meget siden 1920.

9. Ahlmannsparken.

Fra Gråsten Skole går turen gennem Ahlmannsparken. I parken er forsamlingslokaler og bibliotek.

10. Gråsten Kirkegård.

På kirkegården er toiletter og mange bænke, hvor man kan sidde og nyde de smukke omgivelser og se de gamle mindesmærker.

11. Monumentet fra 2. Verdenskrig.

Efter besøg på Kirkegården går turen ned ad Kirkegårdsvej til rundkørsel. Ved rundkørslen er der et monument til minde om hændelse efter 2. verdenskrigs afslutning. Dette omtales af Anders I bind 3 *Efter mørke*. Hans Feddersen blev skudt under en tysk skudveksling ved den tyske skole.

12. Den tyske skole i Elleygade.

Fra rundkørslen går turen videre ned ad Ahlefeldvej til Elleygade.

Den anden skole, som Marie i bind 1 *Vent på mig Marie* hentyder til er den tyske skole, hvor Hr. Madsen er førstelærer.

13. Slut på turen. Gråsten Banegård.

14. Folkungshuset og Havnen - en afstikker fra ruten.

Ankommet til banegården kan man, hvis tiden er til det igen gå hen ad Kongevej og ved baneoverskæring går du til højre ad Toldbodgade. Her finder du det gamle Gigthospital og som i 1945 hed Folkungshuset som Marie omtaler i bind 3 *Efter mørke*. Gråsten havn

omtales også i dette bind. I havnen lå tyske krigsskibe og skibe med sårede soldater lagde til i havnen.